

Lietuviškos vertybės

TIKSLAS: Skatinti mokinius apsvarstyti savo, kaip Lietuvos piliečių, pamatines vertybes.

UŽDAVINIAI:

1. Supažindinti mokinius su sudėtinga Lietuvos kelio į nepriklausomybę istorija ir 1991 m. sausio 13-osios įvykiais.
2. Supažindinti moksleivius su neginkluoto pilietinio pasipriešinimo idėjomis ir lietuvių patirtimi.
3. Ugdyti mokinių pilietinį tapatumą įgalinant reflektuoti savo vertybinį ryšį su valstybe.

PAMOKOS TRUKMĖ: 90 min.

VIETA: Sausio 13-osios g. 10, Vilnius (Memorialas „Aukojimas“)

KLASĖ: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.

MAKSIMALUS DALYVIŲ SKAIČIUS: 20.

METODAI: Patirtinis ugdymas, diskusija, refleksija.

REIKALINGOS PRIEMONĖS:

- Maži lapeliai vertybėms įvardyti (10 x dalyvių skaičius).
- Rašikliai (tiek, kiek pamokos dalyvių).
- Atspausdinta pamokos medžiaga.
- Pasirinktina: galima pakviesti mokinius atsinešti po vieną kapų žvakutę.

TEMA / SKYRIUS DALYKO PROGRAMOJE:

- **Istorija:** kelias į nepriklausomybę ir Lietuvos Respublika.
- **Nacionalinis saugumas ir krašto gynyba:** pilietinio pasipriešinimo pagrindai.
- **Etika:** C.3. Aš ir bendruomenė.

UGDOMOS KOMPETENCIJOS:

- Pilietiškumo kompetencija.
- Pažinimo kompetencija.
- Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija.

PAMOKOS EIGA:

1. Įvedimas į temą (5 min.)

Mokytojas mokiniams pristato, kad šiandien jie yra kviečiami susimąstyti apie visus žmones, kurie iki šiol gynė Lietuvos laisvę. Ne tik apie tuos, kurie žuvo 1991-ųjų sausio 13-ąją, tačiau visus, kurie tą naktį dainomis ir vienybe gynė Lietuvos nepriklausomybę prie Televizijos bokšto ir Seimo rūmų, kurie per visą šalies istoriją priešinosi okupaciniams režimams ir skleidė laisvės idėjas. Mokiniai pakviečiami susimąstyti, kad visi šie žmonės turėjo savo gyvenimo svajones, šeimas, draugus ir visa kita, kas būdinga kiekvienam iš mūsų.

2. Susipažinimas su 1991 m. Lietuvos laisvės gynėjų istorijomis (35 min.)

- Mokiniais atsitiktinai išdalinami lapai su 1991 m. sausio 13-tosios laisvės gynėjų istorijomis. Mokiniai, kurie gavo istorijas, vienas po kito jas garsiai perskaito.
- Jei pasirenkama turėti kapų žvakutes, mokiniai pakviečiami jas uždegti ir palikti prie paminklo.

3. Lietuviškų dainų dainavimas (15 min.)

Sudainuojamos 4 pasirinktos lietuviškos dainos. Rekomenduojama, kad bent trys iš jų būtų iš Nepriklausomybės kovų laikų, o kita gali būti ir mokinių laisvai pasirinkta šiuolaikinė lietuviška daina, kurią visi moka.

4. Vertybių išsigrininimo pratimas (20 min.)

- Mokiniai įvedami į užduoties mintį, kad kiekvienas iš gynusių ar šiandien ginančių Lietuvos laisvę (pavyzdžiui, prisijungiančių prie kariuomenės gretų), turi ką ginti, kažką, kas jiems yra patys svarbiausi dalykai, ar tai būtų savi vaikai, broliai, sesės, gimtoji žemė, kalba ar saviraiškos laisvė.
- Kiekvienas mokinys gauna po 10 mažų lapelių, ant kurių kiekvieno užrašo po jam svarbiausią vertybę (iš viso 10).
- Visiems mokiniams užrašius, mokytojas pasidalina, kad kartais tenka išsigrininti, kas iš tiesų mums yra svarbiausia, ir kažko atsisakyti. Mokiniai pakviečiami atsisakyti 3-ųjų lapelių, t.y 3-ųjų vertybių.
- Mokiniais atlikus užduotį, jie paprašomi atsisakyti dar 2-iejų vertybių, tuomet jiems lieka tik 5-ios.
- Tuomet dar vienos.
- Ir dar vienos. Mokiniais lieka trys svarbiausios jų vertybės.
- Mokiniai paprašomi garsiai pasidalinti savo vertybėmis bendrame rate.

5. Refleksija (15min.)

Mokiniai bendrame rate kviečiami atsakyti į klausimą, kokį jausmą apie Lietuvą išsineša iš šio užsiėmimo.

Galimas veiklos išplėtimas: ruošiantis pamokai pakviesti moksleivius pasidomėti, kaip jų tėvai / seneliai / kiti artimieji prisimena 1991 m. sausio įvykius. Refleksiją galima įtraukti po laisvės gynėjų istorijų skaitymo.